

§ 367

Lausunto ympäristöministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain ja rikoslain muuttamisesta

HEL 2020-006575 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi ympäristöministeriölle seuraavan lausunnon:

Suojeluesityksen teko-oikeutta ja suojeluesityksestä kuulemista koskevat ehdotukset

Rakennusperinnön suojelusta annetun lain (498/2010), myöhemmin rakennusperintölaki, muutoksen tavoitteena on mm. viranomaisten työnjaon selkeyttäminen. Ehdotetut säännökset mahdollisuudesta tehdä suojeluesitys, kuulemisesta, hakea määräyksistä poikkeamista alueelliselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus), korvausperusteiden täsmentämisestä sekä mahdollisuudesta valittaa rakennussuojelupäätöksistä suoraan hallinto-oikeuteen eikä enää ensin ympäristöministeriöön, selkeyttävät menettelyä myös kansalaisten kannalta tarkastellen. Kaupunginhallitus tukee lakimuutoksen tavoitteita seuraavin huomautuksin.

Helsingin kaupunginmuseo toimii myös museolain (314/2019) 7 §:n mukaisena alueellisena vastuumuseona ja asiantuntijaviranomaisena kulttuuriympäristön suojelukysymyksissä. Tässä roolissa toimiessaan sillä on itsenäinen asema suhteessa kaupungin muuhun organisaatioon. Kaupunginmuseon lakimuutosluonnoksesta antamassa lausunnossa on esitetty, että alueellisille vastuumuseoille tulisi antaa suojeluesitysten teko-oikeus. Mikäli tähän päädyttäisiin, Museovirasto toimisi niissä tapauksissa asiantuntijalausunnon antajana ELY-keskukselle sen päättäessä suojelusta. Silloin, kun esityksen tekee jokin muu taho, alueellinen vastuumuseo voi tarvittaessa toimia asiantuntijana yhteistyössä Museoviraston kanssa. Kaupunginhallitus tukee kaupunginmuseon esitystä. Suojeluesityksen tekoon oikeutettujen piiriä on muutoinkin tarkoitus täsmentää ja vähäisesti laajentaa nykykäytäntöä paremmin huomioon ottavaksi ja erityisesti vastuumuseoilla on toimialueensa kulttuuriperintökohteista hyvä alueellinen tuntemus.

Alistusmenettelyn purkamista ja muutoksenhakua koskevat ehdotukset

Kaupunginhallitus pitää esitystä alistusmenettelystä luopumiseksi hyvänä. On oletettavaa, että se ja ELY-keskusten tekemistä päätöksistä tehtyjen valitusten ohjaaminen suoraan hallinto-oikeuksiin nopeuttavat suojeluprosessia jonkin verran. Samalla ELY-keskuksille uudistus mer-

kitsisi työmäärän ja valvontavastuun kasvamista. Kun päätösten alistamisesta ympäristöministeriön vahvistettavaksi luovutaan ja ELY-keskuksilta voi hakea myös suojelumääräyksistä poikkeamista, uudistus merkitsee muutosta työmäärään samalla, kun asiantuntijuuden vaatimus kasvaa entisestään. ELY-keskukset voivat myös laajentaa prosessissa kuultavien tahojen määrää. Kun ELY-keskusten vastuita lisätään, tavoitteisiin pääseminen edellyttää myös riittävää resursointia. Muutoin uudistuksen tavoite prosessien selkiytymisestä ja nopeutumisesta ei toteudu.

Ehdotukset koskien poikkeamisluvan edellytyksiä ja lupamenettelyä

Muutostarpeiden tunnistamisessa yhtenä esimerkkinä on käytetty Olympiastadionin korjaamishanketta, jossa korjaamisen laadulliset tavoitteet eivät enää olleet sopusoinnussa suojelumääräysten kanssa. Suojelupäätöksen tulkitsemisen ja muuttamisen väliin sijoittuva rajattu poikkeaminen lienee vastaavanlaisissa ristiriitatilanteissa käyttökelpoinen tapa vastata muutospaineisiin. Suojelusta poikkeamisen tulee tukeutua museoviraston asiantuntijalausuntoon.

Rakennussuojelun ei toki pitäisi johtaa rakennusten peruskorjaushankkeiden vaikeutumiseen tai estymiseen tai ainakaan suojeluarvojen vaarantumiseen. Jos nykytilanteessa määräyksistä poikkeamista on tarvittu siihen, että korjaustyötä on voitu hallitusti jatkaa suojeluarvot säilyttäen, on lainsäädäntöä perusteltua muuttaa. Uuden menettelyn prosessinomaisuus edellyttää kaikilta osapuolilta aktiivisuutta ja vastuullisuutta sekä myös ymmärrystä ratkaisujen kustannuksista.

Korvaussäätelyä koskevat ehdotukset

Luonnoksessa esitetään, että laissa olisi omat säännökset määräaikaisesta, rakennussuojelupäätöksen prosessin aikaisen suojelun turvaavasta vaarantamiskiellosta johtuvasta merkittävästä haitasta ja pysyvästä, rakennuksen tai muun kohteen suojelusta aiheutuvasta haitasta. Rakennussuojelusta aiheutuvasta merkittävästä haitasta voisi omistaja tai vastaavassa asemassa oleva haltija saada nykyisessä laissa olevan täyden korvauksen periaatteen sijaan kohtuullisen korvauksen. Eriyttäminen sinällään vaikuttaa selkeyttävältä muutokselta, mutta oletettavasti kuluu jonkin aikaa ennen kuin soveltamiskäytäntö ja tuleva oikeuskäytäntö osoittavat miten uusi määritelmä kohtuullisesta korvauksesta tulee vaikuttamaan korvausten tasoon mikäli lakia muutetaan esitetyllä tavalla. Jatkovalmistelussa tulisi myös ottaa huomioon näiden säännösten suhde maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) 57 §:n soveltamiseen. MRL 57 §:n perusteella korvausta tulee maksaa, elleivät määräykset ole maanomistajalle kohtuullisia. Vakiintuneiden termien mukaan silloin ei-kohtuullisista määräyksistä voisi saada täyden

korvauksen sijaan kohtuullisen korvauksen, mikä ei vaikuta johdonmu-
kaiselta.

Ehdotukset koskien rikostunnusmerkistöjä sekä menettelyä rikosasioissa ja tarkastuksissa

Rikoslain 48 luvun 6 §:ään, joka koskee rakennussuojelurikosta, on ehdotettu vähäinen muutos eli maininta siitä, että myös poikkeusluvan ehtojen vastainen toiminta voisi täyttää rakennussuojelurikoksen tunnusmerkistön. Toisin sanoen lisäyksellä saatettaisiin rangaistusvastuun piiriin tämä uusi suojelupäätöksestä poikkeamista koskevan luvan ehtojen rikkominen. Lisäys on seurausta uudesta ehdotetusta rakennusperintölain 10a §:stä, eikä sen johdosta ole kommentoitavaa.

Rakennusperintölain rakennussuojelurikkomuksen 23 §:ään on myös ehdotettu lisättäväksi tunnusmerkistön täyttäväksi teoksi uuden 10a §:n tarkoittama poikkeamisluvan ehdon rikkominen. Tämä on suora seuraus 10a §:stä eli rakennussuojelurikkomusseuraamukseen tulee liittyä asianomaisen teon kuvaus.

Kolmantena rikoslainsäädäntöön liittyvänä kohtana on esitetty kokonaan uutta rakennusperintölain säännöstä 23a §: Menettely rikosasioissa. Tässä pykälässä on ELY-keskukselle asetettu velvollisuus mm. rikosilmoituksen tekemiseen, mikäli se epäilee rakennussuojelurikosta tai rakennusperintölaissa olevaa rakennussuojelurikkomusta. Samalla tällaista asiaa käsiteltäessä on ELY-keskukselle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Kaupungilla ei ole huomautettavaa rikoslakiin ehdotetuista muutoksista tai niihin liittyvistä säännöksistä rakennusperintölaissa.

Viranomaisten tiedonsaantioikeutta koskevan ehdotus

Kaupunginhallituksella ei ole huomautettavaa tästä esityksestä.

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Toimintaympäristön muutoksia kuvataan varsin hallintopainotteisesti ja yhtenä syynä uudistukselle on pidetty valtion kiinteistöomaisuuden luovutuksia ja niistä tehtyjä valituksia. Vähemmälle huomiolle on jäänyt kaupunkien nopea kasvu ja siitä johtuva tiivistyminen, mikä vaikuttaa kulttuuriympäristöön yhtenä muutosvoimana, samoin kuin asumisterveyteen ja esteettömyyteen liittyvät näkökohdat korjaushankkeissa. Vaikka Suomen rakennuskanta on pääosiltaan varsin nuorta ja suojeltuja rakennuksia melko vähän, tulee vastaisen varalta pyrkiä lainsäädäntöön, joka mahdollistaa sujuvat prosessit ja samalla hyvän tasapainon suojelun ja tarpeellisen korjaamisen välillä. Lisäksi on syytä korostaa, että kaupungeissa valtaosa rakennusten ja muun kulttuuriympäris-

tön suojelemisesta tapahtuu kaavoituksen kautta maankäyttö- ja rakennuslain nojalla ja vain pieni osa rakennuksista suojellaan rakennusperintölain erityispäätösten nojalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 13.5.2020
- 2 Lausuntopyyntö 13.5.2020, liite, hallituksen esitys rakennusperintölaista
- 3 Lausuntopyyntö 13.5.2020, liite, hallituksen esitys rakennusperintölaista SV
- 4 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto kaupunginhallitukselle, kommentteja rakennusperintölain ja rikoslain eräiden säännösten muuttamisesta, allekirjoitettu
- 5 Kaupunginmuseo-Keski-Uudenmaan vastuumuseon lausunto 3.6.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ympäristöministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ympäristöministeriö pyytää kaupungin lausuntoa 24.6.2020 mennessä. Lausunto pyydetään antamaan lausuntopalveluun luotua kysymysjaottelua käyttäen. Tämän lausunnon otsikointi noudattaa pyydettyä jaottelua.

Esittelijä toteaa, että kaupunki on antanut melko samankaltaisesta rakennusperintölain muuttamista tarkoittaneesta lakiluonnoksesta lausunnon pormestarin päätöksellä 4.9.2018. Sen jälkeen maakuntaudistuksesta on edellisen hallituksen esittämässä muodossa luovuttu, näkökulma on tavoitteiden osalta jonkin verran muuttunut ja lisäksi aiemmassa esityksessä ollut ehdotus valituslupamenettelyyn siirtymisestä

korkeimman hallinto-oikeuden osalta on jo toteutettu 1.1.2020 voimaan tulleella muutoksella.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia rakennusperinnön suojelemisesta ja rikoslakia. Esityksen perustelujen mukaan tavoitteena on edistää rakennussuojelun, suojelusta poikkeamisen ja muutoksenhaun menettelyjä sekä selkeyttää viranomaisten välistä työnjakoa ja asianosaisten asemaa. Rakennusperinnön suojelemisesta annettua lakia muutettaisiin siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY-keskukset) tekemien rakennussuojelupäätösten alistamisesta ympäristöministeriön vahvistettaviksi luovuttaisiin.

Vuoden 2020 alussa voimaan tulleen oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaisesti hallinnon sisäisistä muutoksenhakumenettelyistä pyritään luopumaan ja niitä onkin viime vuosina vähennetty. Alistusmenettelyn purkamisen yhteydessä lakiin ehdotetaan tarpeelliseksi havaittuja muutoksia ja täydennyksiä. Rakennusperintölakiin perustuvien suojelumenettelyjen vuotuinen määrä on lain kymmenvuotisen voimassaolon aikana kasvanut ja toisaalta yksittäisen suojeluasian kesto pidentynyt. Koska vahvistusmenettelyyn on esityksen perustelujen mukaan kulunut noin 20 kuukauden aika eikä ministeriöllä ole ollut osoitettuna tehtävään riittäviä resursseja, esitystä voidaan pitää kannatettavana.

Päätöksistä valitettaisiin kaikissa tilanteissa ympäristöministeriön sijasta suoraan alueelliseen hallinto-oikeuteen. ELY-keskuksen tekemistä suojelupäätöksistä valitettaisiin ympäristöministeriön sijasta suoraan alueelliseen hallinto-oikeuteen. Näin säästettäisiin vahvistusmenettelyyn kuluva aika. Samalla valitusoikeutta koskevaa sääntelyä täsmennettäisiin. Näihin esityksiin ei ole huomautettavaa.

Suojeluesityksen tekemistä sekä asianosaisten ja viranomaisten kuulemista ja muuta menettelyä rakennusperintölain mukaisissa asioissa koskeviin säännöksiin ehdotetaan myös tarkennuksia ja lisäyksiä. Yhteisöjen osalta esitetään muutosta, jonka mukaan esityksen voisi tehdä myös yhteisö, jonka tarkoituksena on rakennetun ympäristön laatuun vaikuttaminen. Muutosta perustellaan nykyisen sanamuodon vaikeatulkintaisuudella liittyen yhdistysten toimialasäännöksiin ja todetaan, ettei muutoksella ennakoida olevan suojeluesityksiä lisäävää vaikutusta.

Kaupunginmuseo, joka toimii myös museolain mukaisena Keski-Uudenmaan alueellisena vastuumuseona, on esittänyt, että myös vastuumuseoille tulisi antaa suojeluasioissa esitysoikeus. Kun ottaa huomioon esityksen tekoon oikeutettujen varsin laaja piiri, on perusteltua esittää sitä myös alueelliselle asiantuntijaviranomaiselle, jonka tehtäviin kulttuuriympäristöjen suojelun edistäminen kuuluu.

Rakennusperinnön suojelemisesta annettuun lakiin lisättäisiin myös säännökset mahdollisuudesta hakea ELY-keskukselta lupaa poiketa suojelupäätöksestä. Korvaussäätelyä puolestaan uudistettaisiin siten, että laissa olisi omat säännöksensä suojelusta ja vaarantamiskiellosta johtuvasta korvauksesta. Korvausoikeuden perusteita täsmennettäisiin ja siirryttäisiin suojelupäätösten osalta kohtuulliseen korvaukseen.

Tässä yhteydessä on syytä huomata, että kyseiset muutokset vaikuttavat myös maankäyttö- ja rakennuslain 57 §:n 2 ja 3 momenttien soveltamiseen. Kyseisissä lainkohdissa todetaan seuraavaa. MRL 57 § 2 mom.: Jos jotakin aluetta tai rakennusta on maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristöarvojen vuoksi suojeltava, asemakaavassa voidaan antaa sitä koskevia tarpeellisia määräyksiä (suojelemääräykset). Suojelemääräysten tulee olla maanomistajalle kohtuullisia.

Ja edelleen, MRL 57 § 3 mom: Asemakaavaan voidaan ottaa 2 momentin säännöksen estämättä rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) 3 §:ssä tarkoitetun kohteen suojelemiseksi tarpeelliset määräykset. Oikeudesta korvaukseen on voimassa, mitä edellä mainitun lain 13–15 §:ssä säädetään. Korvausvelvollinen muun kuin valtakunnallisesti merkittävän kohteen suojelun osalta on kuitenkin kunta. Kunnalle voidaan myöntää maksamiinsa korvauksiin avustusta valtion varoista talousarvion rajoissa. Mitä edellä säädetään kunnan korvausvelvollisuudesta, ei koske julkisyhteisöjen omistamia rakennuksia. (4.6.2010/499)

Esittelijä toteaa, että kyseisiä lainkohtia sovellettaessa käytetään 3 momentin säännöksistä oikeuskirjallisuudessa usein termiä maanomistajalle kohtuuttomat määräykset. Jos rakennusperintölaista seuraisi, että kohtuuttomista määräyksistä seuraisi vain "kohtuullinen korvaus", voisi tämä jatkossa aiheuttaa soveltamisongelmia ilman selventäviä ohjeita ja esimerkkejä.

Lisäksi ELY-keskukselle säädettäisiin velvollisuus ilmoittaa lain vastaisista teoista esitutkintaviranomaiselle ja rikoslaissa säädettyjä rangaistusperusteita ehdotettaisiin laajennettaviksi poikkeamisluvan ehtojen rikkomiseen. Näihin muutosehdotuksiin ei ole huomautettavaa.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021.

Asiassa on saatu lausunnot kaupunkiympäristötoimialalta ja kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialaan kuuluvalla kaupunginmuseolta, joka toimii myös museolain mukaisena Keski-Uudenmaan alueellisena vastuumuseona. Lausuntoa on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian oikeuspalvelujen ja kaupunginkanslian muiden osastojen kanssa.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

15.06.2020

Asia/12

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 13.5.2020
- 2 Lausuntopyyntö 13.5.2020, liite, hallituksen esitys rakennusperintölaista
- 3 Lausuntopyyntö 13.5.2020, liite, hallituksen esitys rakennusperintölaista SV
- 4 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto kaupunginhallitukselle, kommentteja rakennusperintölain ja rikoslain eräiden säännösten muuttamisesta, allekirjoitettu
- 5 Kaupunginmuseo-Keski-Uudenmaan vastuumuseon lausunto 3.6.2020

Oheismateriaali

- 1 Pormestarin lausunto ympäristöministeriölle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote Ympäristöministeriö
Otteen liitteet Esitysteksti
Liite 5

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginmuseo
Kaupunginkanslia/Oikeuspalvelut

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 3.6.2020

HEL 2020-006575 T 03 00 00

Helsingin kaupunginmuseo –Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo arvioi muutosluonnosta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Helsingin kaupunginmuseo - Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo huomauttaa, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävien lisääntyminen tulee ottaa huomioon niiden resursoinnissa. Lain muutoksen tavoitteena on edistää rakennussuojelun, suojelusta poikkeamisen ja muutoksenhaun menettelyjä sekä selkeyttää viranomaisien välistä työnjakoa ja asianosaisten asemaa. Samalla myös rakennussuojeluprosessia halutaan nopeuttaa. Rakennusperinnön suojelemisesta annettua lakia muutettaisiin siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tekemien rakennussuojelupäätösten alistamisesta ympäristöministeriön vahvistettaviksi luovuttaisiin. Päätöksistä valittaisiin suoraan alueelliseen hallinto-oikeuteen. Rakennusperinnön suojelemisesta annettuun lakiin lisättäisiin säännökset mahdollisuudesta hakea elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta lupaa poiketa suojelupäätöksestä. Muutos vahvistaisi Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten roolia suojelupäätösten tekijänä ja vastuullisena valvontaviranomaisena. Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle säädettäisiin velvollisuus ilmoittaa lain vastaisista teoista esitutkintaviranomaiselle.

Lain 5 §:ssä käsitellään suojeluasian vireille tuloa. Helsingin kaupunginmuseo – Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo haluaa tuoda esille alueellisten vastuumuseoiden vahvistuneen roolin osana kulttuuriympäristöjen suojelun ja vaalimisen kenttää. Uudessa museolaissa (§ 7) alueellisen vastuumuseon tehtävänä toimialueellaan on toimia kulttuuriympäristön, erityisesti rakennetun ympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntijana, joka antaa lausuntoja, osallistuu asiantuntijana viranomaisneuvotteluihin ja antaa neuvontaa, sekä kehittää ja edistää kulttuuriympäristön vaalimista, toimialansa yhteistyötä sekä kulttuuriympäristötiedon digitaalista tallentamista ja saatavuutta. Helsingin kaupunginmuseo – Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo pitäisikin tärkeänä, että lakimuutoksella mahdollistettaisiin myös alueelliselle vastuumuseolle paikallisen ja alueellisen rakennusperinnön asiantuntijana oikeus tehdä rakennussuojeluesitys. Esityksen mukainen lain vireilletulo: Rakennuksen suojelua koskeva asia tulee elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa vireille sille tehdystä esityksestä tai sen omasta aloitteesta. Esityksen rakennuksen suojelemisesta saa tehdä: 1) omistaja; 2) valtion viranomainen, maakunnan liitto ja kunta, jonka alueella rakennus sijaitsee; 3) toimialueellaan sellainen rekisteröity yhteisö, jonka toimialaan kuuluu kulttuuriperinnön vaaliminen tai rakennetun ympäristön laatuun vaikuttaminen; 4) saamelaiskäräjät, jos asia koskee saamelaisten kotiseutualueella olevaa saamelaista rakennusperintöä; 5) kolttien kyläkokous, jos asia koskee saamelaisten kotiseutualueella olevaa kolttasaamelaista rakennusperintöä. Esityksessä määrätään, että ennen suojelua koskevan päätöksen tekemistä suojeluesityksestä on pyydettävä lausunnot rakennuksen sijaintikunnalta ja

Museovirastolta. Alueellinen vastuumuseo voi tarvittaessa toimia asiantuntijana yhteistyössä Museoviraston kanssa. Helsingin kaupunginmuseo – Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo pitää hyvänä lain henkeä alueellisen vastuumuseon ja Museoviraston välisestä yhteistoiminnasta suojeluarvojen arvioinnin osalta.

Helsingin kaupunginmuseo – Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo korostaa, että suojelupäätösestä poikkeamisen säädöksillä on varmistettava, että suojellun rakennuksen keskeiset ominaispiirteet ja rakennukseen liittyvät arvot säilyvät muutoksista huolimatta. 10 a § säädetään suojelupäätöksestä poikkeamisesta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi rakennuksen tai kiinteistön omistajan tai haltijan hakemuksesta, asettamallaan ehdoilla myöntää luvan poiketa suojelupäätöksestä, jos: 1) osa rakennuksesta on vahingoittunut ja vahingoittunut osa vaarantaa rakennuksen käyttötarkoituksen mukaista käyttöä tai suojelun perusteena olevien arvojen säilymistä; 2) rakennuksen käyttäminen alkuperäiseen tai suojelupäätöksen antamiseen aikaiseen käyttötarkoitukseen sekä muuttaminen uuteen soveltuvaan käyttötarkoitukseen on suojelun vuoksi estynyt; tai 3) sille on muu erityisen painava rakennusperinnön hoitoa ja käyttöä edistävä peruste. Lupaa poikkeamiseen ei kuitenkaan saa myöntää, jos rakennus ei sen seurauksena enää täyttäisi suojelun edellytyksiä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ennen poikkeamista koskevan päätöksen tekemistä pyydettävä Museoviraston ja rakennuksen sijaintikunnan lausunto. Lisäksi on 7 §:n 1 momentissa tarkoitetuille muille tahoille tarvittaessa varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on toimitettava poikkeamista koskeva päätös tiedoksi rakennuksen sijaintikunnan rakennusvalvontaviranomaiselle. Helsingin kaupunginmuseo – Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo pitää erityisen tärkeänä, että suojelusta poikkeamisen edellytyksenä on Museoviraston lausunto.

Lakiesityksen 18 §:ssä todetaan tarkastusoikeudesta, joka mahdollisesti tuo alueelliselle vastuumuseolle lisätehtäviä. Esityksen mukaan, jos on perusteltu syy epäillä, että rakennuksen suojelua koskevia tai vaarantamiskiellon yhteydessä annettuja määräyksiä tai poikkeamisluvan ehtoja on rikottu, Museovirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus toimittaa tarkastus rakennuksessa tai sen huonetiloissa. Tarkastuksen toimittava viranomainen voi kutsua tarkastukseen asiantuntijaksi alueellisen vastuumuseon. Poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:ssä.

Rakennussuojelurikkomuspykälien muutokseen, 23 § rakennussuojelurikkomus rikoslain (39/1889) 48 luvun 6 §:ssä rangaistavaksi säädettyä tämän lain vastaista tekoa tai laiminlyöntiä koskeviin säädöksiin ei Hel-

15.06.2020

singin kaupunginmuseolla – Keski-Uudenmaan maakuntamuseolla ole kommentoitavaa. Mutta, jotta Ely-keskusten niille lain määräämä velvollisuus rakennussuojelurikosten ilmoittamisesta todentuisi, tulee Ely-keskusten resursointiin panostaa.

Helsingin kaupunginmuseolla – Keski-Uudenmaan alueellisella vastuumuseolla ei ole lakimuutoksista muuta kommentoitavaa.

Lisätiedot

Sari Saresto, kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi